

Љиљана Илић

БАШТА

(према налазу вештака од 16. августа 2022. године)

„стабла вишње, комада 6
стабла трешње, комада 1
стабла јабуке, комада 3
стабла шљиве, комада 2
стабла кајсије, комада 2
стабла крушке, комада 1
стабла дуње, комада 1
чокот грозђа, комада 3
жива ограда дужине 12 метара
тепих трава на целој површини

вештак констатује
да су комплетна сеча стабала
и насипање површине каменом
обављени без најаве.”

у извештају не пише да су баба и деда
башту неговали 50 година.
година, 50.

сада је на месту трешања вишања јабука дуња шљива
кајсија грозђа живе оградe смокве и тепих траве
једна стамбена зграда.
ружна.
на целој површини.

гоца је дошла из канаде
и плакала је.
када смо биле мале, са два краја баште
често смо трчале једна другој у сусрет
раширених руку.

ИСТОРИЈА

а ко није препознао зло
у рођеној баби
и гордост на слици
деде на коњу,
тај не може даље
да прича о историји.

РУКЕ

јоца бомба
кад год прође улицом
живахно разговара
сам са собом,
заустављен у времену,
као дунав
прошле зиме
кад се заледио,
и када су лабудови
као бели цветови
остали смрзнути испод леда.
нико нас није припремио
за смрт лабудова,
то сам помислила.
лабудови немају руке,
и то сам помислила.
нико нас не припреми
за слике
које се зауставе у нама,
и нема назад.
све сам научила од реке.

ОВО ЈЕ БИЛО УЖАСНО ВЕЧЕ

то вече када сам стигла
у твој родни град,
тих дана када смо обоје знали
да не може више назад,
чак ни у родни град,
довео си ме у своју дечју собу.
поред кревета је стајала полица.
плишане играчке гушиле су се у њој,
испадале
и плашиле ме у мраку.

прво си ме одвео на терасу
да ми покажеш дунав,
исти онај у коме је низводно плутао
чамац мог тате *два кайеџана*.
твој отац је лежао полусвестан
у соби од које нас је делио зид.

да ли си мислио на то
када смо голи лежали у мраку,
док је дунав текао од твог до мог оца,
обојицу спремајући за пут ка
црном мору.

пре тога смо ходали улицама,
вукао си ме за руку као лутку,
као плишану играчку.
сликао си ме испред радње
у којој је твоја мама
некада куповала жерсеј.

јеси, или ниси схватио
у који рам си ме ставио?

можда је нешто у теби наслутило
да могу све да разумем
и видим причу у коју сам ушла
кроз врата на којима је писало
йородица џа и џа,
и одмах се скинула гола,
без стида пред плишаним луткама.

(знала сам да ће биџи све или нишџа)

о чему си размишљао
када сам нагло скочила, обукла се
и рекла да наручиш такси,
а онда изашла из те собе,
удаљене зид од твоје маме,
која је у пола девет ујутру
некуд морала да крене.

то си мислио да треба да знам
о твојој мајци.

(као да ми већ све није било јасно)

мој отац је недељу дана раније
у дворишту налио бетон,
у њега уписао своје име и датум:
13. октобар јодине џе и џе,
и отишао на свој чамац
на дунав, код шлепа.
смејала сам се и рекла му:
направио си себи споменик.

(није ми било смешно)

ходао си степеништем поред мене бос.
рекао си да ми дугујеш прженице,
а ја сам одмахнула главом.

(џребало је да даш много више)

изашао си бос на улицу.
гледала сам твоје ножне прсте.
када је дошао такси,
рекла сам: ово је било ужасно вече.

нисам те пољубила,
чак ни погледала.
дунав је текао ту у близини,
поред нас.
њему нисмо могли да поклонимо ову
причу
док се спремао за последњи поздрав
нашим очевима.

ОДСУСТВО ПОБЕДНИКА

*(када су 10. октобра 2019. однели
мештровићевој победника са калемејдана
била сам у поворци која ја је праћила.
хоризонтално остављен,
деловао је мноћо мањи, нежнији, крхкији,
као и сви победници док сјавају.)*